

Verohallinto
mika.jokinen@vero.fi; eija.kivi@vero.fi

Lausuntopyyntö 28.5.2024
VH/2161/00.01.00/2022

Luonnos ohjeeksi kirjojen ja lehtien arvonlisäverotuksesta

Medialiitto kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää huomioinaan ohjeluonnoksesta seuraavaa.

1. Ohjeluonnos on kattava ja informatiivinen kuvaus kirjojen ja lehtien arvonlisäverotuksesta. Käytännön merkitystä ohjeessa käsiteltäville rajauksille kirjan ja lehden käsitteiden välillä tuo hallitusohjelmaan kirjattu kirjojen ja oppimateriaalien siirto 10 prosentin verokannasta 14 prosentin verokantaan, mitä liitto pitää valitettavana. Pääosasta ohjeluonnoksen tulkintoja liitto on samaa mieltä.
2. Sivun 7 Esimerkki 6 on epäonnistunut, koska siinä kuvattu lain tulkinta on virheellinen.

Verkojulkaisuna pidetään sananvapauslain (460/2003) mukaan julkaisijan tuottamasta tai käsittelemästä aineistosta aikakautisen julkaisun tapaan yhteiseksi laadittua verkkoviestien kokonaisuutta, jota on tarkoitus julkaista säännöllisesti. Toisin kuin saman lain aikakautisen julkaisun käsite, verkkojulkaisun käsite ei sisällä ilmestymistiheyttä koskevaa rajausta. Kuten ohjeluonnoksessakin todetaan (s. 7), se, että verkkojulkaisua päivitetään jatkuvasti, mikä käytännössä on myös tavallista, ei myöskään vaikuta verkkojulkaisun verokohteluun.

Se, että verkkojulkaisu ilmestyy satunnaisesti tai säännöllisellä rytmillä myös painetussa muodossa, ei vaikuta julkaisun säännöllisyyteen kokonaisuutena eikä siten voi myöskään vaikuttaa siihen sovellettavaan arvonlisäverokantaan.

Esimerkissä esitetty tulkinta olisi selvässä ristiriidassa arvonlisäverolain muu-
toksella 15.3.2019/345 voimaan saatetun välineneutraalisuuden periaatteen
kanssa (ks. HE 3030/2018 vp.). Voimassa olevan lain perusteella verokanta ei
voi vaihdella sen mukaan onko sanoma- tai aikakauslehti fyysisellä alustalla
vai luovutetaanko se sähköisesti. Verokannan tulee pysyä samana niin kauan
kuin joko verkkojulkaisua tai painettua aikakautista julkaisua koskevan määri-
telmän ehdot täyttyvät.

Aikakauslehtien julkaisutoiminnassa tulee voida optimoida käytettävä tekni-
nen muoto kulloiseenkin sisältöön parhaiten soveltuvalla tavalla. Pääosin digi-
taalisessa muodossa ilmestyvän median voi esimerkiksi olla tarkoituksenmu-
kaista tarjota lukijoilleen tiettyjä sisältöjä esimerkiksi vuosittain paperilla il-
mestyvinä erikoisnumeroina. Yksi lain 345/2019 tarkoituksista on liiton näke-
myksen mukaan ollut varmistaa, etteivät arvonlisäverokantojen erot vaikeuta
tällaista optimointia, vaan medioita kohdellaan samalla tavalla sen kulloisista-
kin formaattiratkaisuista riippumatta. Täysin kohtuutonta olisi, jos jo yksittäi-
nen painettu erikoisnumero nostaisi koko verkkojulkaisun arvonlisäverotuk-
sen yleiseen verokantaan.

Silloinkin, kun kyse ei ole verkkojulkaisusta, vaan ainoastaan painetussa muo-
dossa säännöllisesti alle 4 kertaa vuodessa ilmestyvästä julkaisusta, siihen tu-
lee soveltaa kirjojen verokantaa eikä yleistä verokantaa. Aikakautisen julkai-
sun määritelmällä on sananvapauslaissa tarkoitus rajata nimenomaan aika-
kautisen julkaisun ja kirjan käsitteet toisistaan (ks. HE 54/2002 vp.). Lehti, joka
ilmestyy harvemmin kuin 4 kertaa vuodessa on sananvapauslain näkökul-
masta kirja eikä esimerkiksi rinnastettavissa ohjeluonnoksessa (s. 4) mainittui-
hin irtokortteihin, postikortteihin, julisteisiin tai vastaaviin. Ratkaisevaa on toi-
mituksellinen sisältö, jonka perusteella julkaisu katsotaan ilmestymiskertami-
nimin perusteella joko aikakautiseksi julkaisuksi tai kirjaksi.

Esimerkki 6 tulee joko poistaa lopullisesta ohjeesta tai korvata voimassa ole-
vaa lakia vastaavalla esimerkillä.

3. Ohjeluonnoksen sivun 6 toiseksi viimeisessä kappaleessa siteerataan sanan-
vapauslakia koskevaa hallituksen esitystä (edellä jo mainittu HE 54/2002 vp.).
Kappaleen viimeinen virke on kuitenkin virheellinen eikä vastaa hallituksen
esityksen sanamuotoa. Sananvapauslain ja sen esitöiden mukaan ohjelmana
pidetään äänen ja liikkuvan kuvan muodossa ilmaistuja verkkoviestejä. Pää-
asiassa (ei-liikkuvista) kuvista koostuva julkaisu sen sijaan on lain näkökul-
masta joko aikakautinen julkaisu tai kirja, millä on suora vaikutus myös siihen
sovellettavaan arvonlisäverokantaan.

Kappale tulee korjata siten, että se vastaa sananvapauslakia esitöineen.

4. Lisäesimerkit voisivat olla tarpeen havainnollistamaan rajausta äänikirjojen ja podcastien välillä (s. 8–9). Ainakin muualla ohjeluonnoksessa mainittu toimittuksellisen sisällön käsite voi yleiskielessä viitata molempiin sisältötyyppeihin eikä siten riitä rajauksen tekemiseen. Sähköisten tietokantojen osalta (s. 7) olisi myös tarpeen selventää, että julkaisun kerronnallinen kokonaisuus voi kuitenkin sisältää osia, jotka ovat tietokantamuotoisia samoin ehdoin kuin esimerkiksi ääntä, liikkuvaa kuvaa tai interaktiivisia tehtäviä (vrt. s. 8).

Medialiitto ry

Jukka Holmberg
toimitusjohtaja

Mikko Hoikka
toimialajohtaja

Medialiitto on media-alan ja graafisen teollisuuden yritysten edunvalvontajärjestö. Jäsenjärjestömme ovat Aikakausmedia, Graafinen Teollisuus, RadioMedia, Suomen Kustannusyhdistys ja Uutismedian liitto. Yhdessä edustamme noin 600:aa yritystä uutismedian, aikakausmedian, kirjojen ja oppimateriaalin kustantamisen sekä painamisen, radio- ja tv-toiminnan ja jakelun alueilla. Jäsenyritykset työllistävät Suomessa suoraan noin 20 000 henkilöä, ja liiton edustamien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 3,1 miljardia euroa.